

Závěrečná zpráva o působení lektorky/lektora

Akademický rok: 2025/26

Destinace (země, město): Severní Makedonie, Skopje

Jméno, příjmení: Růžena Henkrichová

Místo působení (univerzita, fakulta, příp. katedra/ústav): Univerzita Sv. Cyrila a Metoděje ve Skopje (UKIM), Filologická fakulta Blaže Koneského, katedra slavistiky

Obecné informace:

Oddělení českého jazyka (bohemistika) je součástí slavistiky Filologické fakulty „Blaže Koneského“ Univerzity „sv. Cyrila a Metoděje“ ve Skopji. Češtinu lze studovat ve třech tzv. modulech (A – hlavní obor: 4leté studium, B – vedlejší obor: 3leté studium, C – volitelný jazyk: 1-2leté studium). Na bohemistice působí dva pedagogové (včetně lektora). Forma studia je denní.

Z historie katedry bohemistiky

Počátky rozvoje bohemistiky ve Skopje lze datovat od roku 1947, ve kterém je na katedře slavistiky angažován první český lektor Karel Hora. V tomto roce taktéž začíná soustavná výuka českého jazyka na místní univerzitě. V r. 1950 přichází na zdejší katedru Vera Janeva, v r. 1973 začala svou pedagogickou činnost bohemistka Donka Danilovska-Rous. V r. 1990, s příchodem české lektorky Kateřiny Vítové, se navyšuje počet pedagogů a češtinu lze studovat jako druhý hlavní předmět. V ak. roce 1998/99 byla angažována Jasminka Delova – Siljanova, jež zde působí

jako vedoucí kabinetu bohemistiky a zároveň jako vedoucí katedry slavistiky. Výraznou stopu zde zanechal předchozí lektor Z. Andrlé.

V r. 2025 získala Jasminka Delova – Siljanova *Cenu Gratias agit* za šíření dobrého jména České republiky v zahraničí.

Studenti

V akademickém roce 2025/26 český jazyk fakticky studovalo 10 studentů (modul A–2 studenti v 1. ročníku, 2 studenti ve 3. ročníku, modul C C–4 studentky ve 2. a 3. ročníku, modul C–2 studenti slavistiky, 4. ročník). Věk studentů se pohybuje mezi 18 a 67 let. Studenti mají k dispozici tři zkoušková období (leden, červen/červenec, září).

Vstupní jazyková úroveň studentů bývá až na výjimky nulová. Během dvou semestrů se dostávají na úroveň A2, ve 2. ročníku na B1, ti zdatnější na B2. Na úrovni B2 zůstávají studenti ve 3. ročníku studia. Úrovně C1 by pak talentovanější studenti měli dosáhnout v závěrečném 4. ročníku.

Výuka

Oficiální úvazek lektora je 14 hodin týdně. Lektor vedl semináře Současného českého jazyka 1, 2, 3, 4, dále Praktický jazyk 1, 2 v 1. ročníku. Výuka je vedena v českém jazyce. Ve výuce 1. ročníku lektorka používala učebnici *Czech it UP! 1* a pracovní sešit, *Czech it UP! 2 a 3* (T. Švarcová, J. Wenzel), *Czech it UP! 2* (T. Švarcová, J. Wenzel, A. Klimešová), ve 3. ročníku *Czech it UP! 3* (D. Hradilová), dále různé doplňující materiály z *Czech by Step* (L. Holá), *Czech Express* (L. Holá), *Communicative Czech* (I. Rešková, M. Pintarová). Semináře jsou oživeny jazykovými hrami, písněmi, videi apod. Do výuky jsou zakomponovány i reálie a obecně kulturní informace.

Podmínky pro výuku

Většina učeben na filologické fakultě má jen základní vybavení, a to tabuli a křídlo. Proto se lektorka snaží používat pouze tzv. českou učebnu, ve které je počítač, interaktivní tabule (bohužel s technikou jsou občas problémy, díky častým výpadkům elektriky). Většina učeben je v havarijním stavu, ale postupně dochází k rekonstrukcím.

Lektor sdílí kabinet s dvěma kolegyněmi. Je vybaven počítačem připojeným na internet a tiskárnou a skenerem. Součástí katedry je i velmi dobře zásobena slavistická knihovna se zvlášť vydělenou částí pro bohemika (1200 knih a 170 filmů)

Spolupráce

Katedra bohemistiky intenzivně spolupracuje zejména s českým zastupitelským úřadem ve Skopji. Komunikace a vzájemné vazby jsou vynikající a více než standardní. Ambasáda ČR se aktivně podílí na veškerých aktivitách bohemistického pracoviště jak finančně, tak i organizačně. Díky finanční podpoře Velvyslanectví ČR ve Skopji se na naší katedře konají nejen přednášky hostujících pedagogů, ale ambasáda bývá rovněž garantem vědeckých konferencí, vydání překladů z české literatury do makedonštiny (jednotlivé části překládají studenti bohemistiky), vydání sborníků.

Tradiční spolupráce je s LŠSS Masarykovy univerzity v Brně či Mezinárodní letní jazykovou školou Západočeské univerzity v Plzni.

Studenti taktéž využívají možnost programu Erasmus+, a to na Masarykově univerzitě v Brně a na Ostravské univerzitě, dále CEEPUS – Praha, Olomouc, Opava, v letošním roce byla podepsaná smlouva s JU České Budějovice.

Akce katedry bohemistiky

V letošním akademické roce bylo realizováno několik akcí za pomoci finanční podpory ZÚ Skopje.

- Promítání filmu *Vlhy* 20. 11. 2025 pro studenty bohemistiky v rámci oslav 17. listopadu 1989.
- Společná akce ZÚ Skopje a krajanského spolku *Czech Hub* – Podzimní knižní SWAP česky psaných knih
- Tři přednášky věnované odbornému překladu pro studenty bohemistiky a slavistiky, přednášející Dragan Georgievski, absolvent češtiny jako druhého jazyka, v současné době pracuje na ZÚ ČR ve Skopje, (duben–květen 2026).

Akce katedry slavistiky

26. 11. 2025 přednáška *Pražské legendy* – Pavel Panoch

3. 12. 2025 prezentace katedry slavistiky – *Vánoce ve slovanských zemích*

27.-28. 2. 2026 *Den otevřených dveří*, který se letos konal v obchodním domě City Mall

25. 3. 2026 *Slavista na jeden den* – krátký cyklus přednášek pro studenty středních škol – česká sekce – prezentace – *Falešní přátelé* – čeština – makedonština

26. 3. 2026 *Velikonoce ve slovanských zemích*

Jiří Hájiček – prezentace nejnovějšího překladu knihy *Drak na polní cestě* a následná diskuse s autorem v rámci knižního veletrhu ve Skopje (květen 2026)

Katedra slavistiky se pravidelně účastní *Dne evropských jazyků* (26. 9.). V roce 2025 se konala přednáška o České republice pro žáky ZŠ Ljuben Lape, Skopje, a taktéž různé tematické prezentace pro studenty posledních ročníků gymnázií (Gymnázium Panče Arsovski, Skopje, Gymnázium Rade Jovčevski – Korčagin, Gymnázium Nikola Karev).

Podmínky pro lektora

Lektor podepisuje smlouvu na dobu určitou. Z pravidelného měsíčního platu odvádí daň a zároveň mu je hrazeno sociální pojištění (zdravotní pojištění přestalo být hrazeno).

Lektor je ubytován v bytě v tzv. lektorském domě univerzity (vzdáleno asi 40 min. pěšky). Dá se jezdit i autobusem, ale kvůli častým stávkám nebo nedostatku řidičů autobusy nejezdí pravidelně. Byt prošel tzv. „kosmetickou“ rekonstrukcí (výměna oken a vymalování).

Samostatnou kapitolou je udělení pracovního povolení a vyplácení mezd (běžné je i zpoždění několik měsíců).

O Skopji

Skopje je hlavním a největším městem Severní Makedonie. V r. 1963 bylo srovnáno se zemí při zemětřesení téměř 80 % města. Skopje je relativně bezpečné město. Hlavním problémem jsou toulaví psi, hlavně v nočních hodinách. V zimě ve Skopji panuje tuhá zima a katastrofální

smogová situace. Léta jsou naopak velmi horká (běžné teploty se pohybují kolem 35-40 stupni) s častými požáry.

Brno 2. srpna 2026

Mgr. Růžena Henkrichová